

Wyrok z dnia 6 marca 1998 r.

I PKN 551/97

Omyłkowa wypłata pracownikowi nagrody jubileuszowej za czterdziestoletni okres zatrudnienia nie powoduje po upływie kolejnego okresu powstania prawa do nagrody wyższego stopnia.

Przewodniczący SSN: Teresa Flemming-Kulesza, Sędziowie SN: Józef Iwulski, Maria Mańkowska (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 6 marca 1998 r. sprawy z powództwa Edwarda Z. przeciwko „P.S.” Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. o nagrodę jubileuszową, na skutek kasacji strony pozwanej od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu z dnia 27 sierpnia 1997 r. [...]

z m i e n i ł zaskarżony wyrok w ten sposób, że zmienił wyrok Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Sandomierzu z dnia 16 maja 1997 r. [...] i oddalił powództwo.

U z a s a d n i e

Powód Edward Z. w pozwie przeciwko „P.S.” Spółka z o.o. w S. wniósł o zasądzenie kwoty 9.596,65 zł tytułem nagrody jubileuszowej za 45 lat pracy.

Strona pozwana nie uznała powództwa i powołując się na § 4 ust. 3 pkt 1 zarządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1989 r. w sprawie ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej oraz zasad jej obliczania i wypłacania (M.P. Nr 44, poz. 358) wskazała, że powód nie posiada 45 letniego okresu pracy uprawniającego do nagrody, gdyż wliczeniu nie podlega okres jego nauki w szkole ponadpodstawowej, którą kontynuował nieprzerwanie bez skierowania zakładu pracy.

Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Sandomierzu wyrokiem z dnia 16 maja 1997 r. uwzględnił powództwo i przyjął, że powód nabył prawo do nagrody jubileuszowej za

45 letni okres zatrudnienia, ponieważ otrzymywał nagrody za niższe okresy pracy, przy uwzględnieniu 4-letniego okresu nauki w technikum, mimo braku uprzedniego skierowania zakładu pracy lub jednostki nadrzędnej. Wypłata powodowi nagród jubileuszowych za 30, 35 i 40 lat pracy z zaliczeniem powodowi okresu nauki w technikum do stażu pracy stała się zatem elementem treści stosunku pracy.

Sąd Wojewódzki w Tarnobrzegu wyrokiem z dnia 27 sierpnia 1997 r. oddalił apelację strony pozwanej w pełni podzielając pogląd Sądu pierwszej instancji, że w okolicznościach rozpatrywanej sprawy, zaliczenie powodowi okresu nauki w technikum, uprawniającego do nagrody jubileuszowej, stało się trwałym uprawnieniem stanowiącym element treści stosunku pracy i dla jego wyeliminowania konieczne było porozumienie stron lub wypowiedzenie zmieniające. Wprawdzie Porozumienie o wprowadzeniu zakładowego systemu wynagradzania z 11 lutego 1991 r. weszło w życie 4 kwietnia 1991 r., jednakże zarządzeniem [...] Dyrektora Huty Szkła Okienne-go w S., nagrodę jubileuszową za 40 lat pracy wypłacono powodowi w dniu 15 grudnia 1991 r., z uwzględnieniem okresu nauki powoda w technikum. Zdaniem Sądu Wojewódzkiego, jeżeli nastąpiło to na skutek błędu pozwanego zakładu, to od grudnia 1991 r. nie uczyniono nic, aby uchylić się od skutków prawnych tego błędu. Nie można więc wykluczyć, że pozwany zakład pracy badając uprawnienia powoda do nagrody jubileuszowej za 40 lat pracy, świadomie honorował istniejący dotychczas stan rzeczy w zakresie stażu wymaganego do tejże nagrody. Niewątpliwe jest bowiem, że art. 25 pkt 4 obowiązującego w pozwanym zakładzie pracy Porozumienia o wprowadzeniu w życie zakładowego systemu wynagradzania stanowi, iż zaliczenie okresów pracy i innych okresów do okresu zatrudnienia uzasadniającego nabycie prawa do nagrody jubileuszowej następuje na podstawie ogólnie obowiązujących przepisów. Takim przepisem jest § 4 ust. 3 pkt 1 zarządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1989 r. w sprawie okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej oraz zasad jej obliczania i wypłacania (M.P. Nr 44, poz. 358), na podstawie którego nie byłoby możliwe zaliczenie powodowi okresu nauki w technikum do stażu uprawniającego do nagrody jubileuszowej.

W kasacji strona pozwana zarzuciła zaskarżonemu wyrokowi naruszenie art. 29 § 1 KP i wniosła o uchylenie wyroków Sądów obu instancji i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania z uwzględnieniem kosztów procesu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest zasadna. Uprawnienia płacowe pracownika wynikają z umowy o pracę łączącej strony, ale także są kształtowane przez przepisy obowiązującego prawa, postanowienia układów zbiorowych pracy oraz zakładowych systemów wynagradzania. Prawidłowo stosowane zasady wypłaty wynagrodzenia, wynikające z powyższych postanowień, są treścią stosunku pracy łączącego strony. Elementu stosunku pracy nie stanowią natomiast błędy popełnione przy stosowaniu tych zasad. Z treści art. 29 § 1 KP wynika, iż istotnym elementem umowy o pracę jest oprócz rodzaju, miejsca i rozpoczęcia pracy, wynagrodzenie odpowiadające rodzajowi pracy. Nagroda jubileuszowa nie jest zatem istotnym elementem umowy o pracę i zakład pracy nie miał obowiązku dokonywać indywidualnych wypowiedzeń, skoro zmiana zasad przyznawania nagrody jubileuszowej w pozwanym zakładzie została wprowadzona przez pracodawcę w trybie przepisany dla zmiany zakładowych systemów wynagradzania wobec wszystkich pracowników zakładu. Powód był pracownikiem Huty Szkła Okiennego w S. od 2 grudnia 1968 r., a po prywatyzacji przedsiębiorstwa pracownikiem pozwanej Spółki P.S. do dnia 31 grudnia 1996 r. Pracował w Kopalni Piasków Szklarskich w Ś., która była jednym z wydziałów zakładu. Do 1 kwietnia 1991 r. pracownicy Kopalni objęci byli przepisami „Karty Górnika”, która pozwalała na zaliczenie okresu nauki w technikum górniczym do stażu pracy, uprawniającego do nagrody jubileuszowej. Powód otrzymał nagrody jubileuszowe w latach 1984, 1987 i 1991, kolejno za 30, 35 i 40 lat pracy przy wliczeniu 4-letniego okresu nauki w Technikum Górniczym w Z. Dotychczasowe zasady wynagradzania zostały zmienione porozumieniem płacowym zawartym pomiędzy Dyrektorem Huty Szkła Okiennego i wszystkimi działającymi na terenie zakładu pracy związkami zawodowymi, które wprowadzone zostało zarządzeniem [...] Dyrektora Huty z dnia 4 kwietnia 1991 r. Porozumienie to zrównało pracowników Kopalni Piasków w Ś. z pozostałymi pracownikami, rezygnując z uprawnień pracowniczych z Karty Górnika. Zgodnie z art. 25 pkt 4 Porozumienia, zaliczanie okresów pracy do zatrudnienia uzasadniającego nabycie prawa do nagrody jubileuszowej, następuje na podstawie ogólnie obowiązujących przepisów. Przepisem tym jest § 4 ust. 3 pkt 1 zarządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1989 r. w sprawie ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej oraz zasad jej obliczania i wypłacania (M.P. Nr 44, poz. 358), który pozwala zaliczyć do

stażu pracy uprawniającego do nagrody jubileuszowej okres nauki w szkole stopnia ponadpodstawowego, odbytej na podstawie skierowania zakładu pracy lub jednostki nadrzędnej. W sprawie jest bezsporne, że powód odbywał naukę w sposób nieprzerwany i nie był kierowany do technikum przez zakład pracy. Strona pozwana przyznała, że na skutek pomyłki wypłacono powodowi nagrodę jubileuszową za 40 lat pracy w 1991 r., w okresie kiedy obowiązywało już Porozumienie płacowe. Był to okres likwidacji przedsiębiorstwa Huta Szkła Okiennego i przekształcenia w pozwaną Spółkę, która - jako następcą prawny - przejęła Porozumienie płacowe w całości.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy uznał, że kasacja strony pozwanej jest uzasadniona. Powód nie posiada bowiem 45-letniego okresu zatrudnienia, zatem nie nabył prawa do nagrody jubileuszowej za ten okres na podstawie przepisów płacowych obowiązujących u strony pozwanej. Sam fakt wypłaty nagrody za 40 letni okres zatrudnienia nie spowodował nabycia przez powoda prawa do nagrody wyższego stopnia. Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 393¹⁵ KPC orzekł jak w sentencji, gdyż w sprawie doszło do naruszenia jedynie prawa materialnego. Sąd Najwyższy odstąpił od obciążania powoda kosztami procesu na mocy art. 102 KPC.

=====